

**Varstvo in razvoj slovenske krajine:
Izhodišča za oblikovanje krajinske politike**

Poročilo 4. delavnice za širšo javnost: Solčava, 8. 10. 2019

10. oktober 2019

Delavnica je potekala 8. 10. 2019 v prostorih občine Solčava. Delavnica je bila dobro obiskana s strain lokalnega prebivalstva, udeležili so se je tudi študenti Fakultete za arhitekturo, ki v sklopu študijskih predmetov Projektiranje 1-5 v tem študijskem letu podrobneje analizirajo območje Solčavskega, skupno 18 ljudi.

Uvod: O projektu Varstvo in razvoj krajine: Izhodišča za pripravo krajinske politike Slovenije

Delo v skupinah: izkušnje lokalnega prebivalstva z upravljanjem prostora

1. Prosim, navedite vaše izkušnje (pozitivne in negativne) z upravljanjem in načrtovanjem prostora in dediščine?
2. Kako načrtovanje in upravljanje prostora vpliva na kakovost bivanja?
3. Kateri ukrepe, službe na ravni občine, države v zvezi z upravljanjem in načrtovanjem krajine pogrešate, kateri se vam zdijo koristni (in zakaj), katere bi morali izboljšati (zakaj)?
4. S katerimi tveganji ste se soočali v preteklosti, katere izzive z upravljanjem prostora in dediščine pričakujete v prihodnosti?
5. Kaj bi svetovali prebivalcem drugih območij Slovenije, ki bi želeli aktivno načrtovati in upravljati prostor in njegovo dediščino?

Poročanje o rezultatih (udeleženci delavnic) in zaključek

Velika večina udeležencev zadnje, četrte delavnice, ki je potekala Solčavi, je bila kmetov – spodbodel jih je namreč naslov “krajina je od nas vseh” in še vedno žgoč spomin na družbeno lastnino.

Solčavsko odlikuje dolga tradicija kmetovanja in močna lokalna identiteta ter skupnost, kar se kaže v kakovosti krajine. Skupnost je že v začetku 90-ih let prepoznala izzive, ki jih prinaša neusmerjen turistični obisk ter pomanjkanje načrtovanja krajine, zato so tudi zavrnili gradnjo apartmajskega naselja ob vstopu v Logarsko dolino, vzpostavili Krajinski park Logarska dolina ter začeli z usmerjanje turističnega obiska.

Danes se soočajo z izzivi na področju demografije (odseljevanje prebivalstva), zagotavljanja dostopnosti storitev, upravljanja gozdnih površin v luči vedno pogostejših ujm in podnebnih sprememb ter prometnimi obremenitvami.

Prebivalci so na delavnici izrazili nezadovoljstvo nad sodelovanjem z različnimi strokami, ki delujejo na področju urejanja, načrtovanja in varstva krajine ter prostora –prebivalci so namreč krajino ohranili zaradi svojega spoštljivega odnosa do nje, ne zunanjega pritiska služb ali pravil, zato bi si želeli, da bi se glas lastnikov bolj upošteval. Moti jih npr. dolgo sprejemanje prostorskih načrtov, spreminjanje GERK-ov brez obveščanja lastnikov, neupoštevanje lokalnih specifik gospodarjenja gorskih kmetij pri ukrepih kmetijske politike ...

Varstvo krajine se jim zdi vrednota – menijo pa, da bi te (predlagali so v okviru državljanske vzgoje) morali mladim predajati tudi v šolah.

Udeleženci so poudarili, da za učinkovito upravljanje krajine ne potrebujejo državnih subvencij, temveč državo, ki skrbi za svojo lastnino (gozdne površine, infrastruktura, nepremična naravna in kulturna dediščina ...) kot dober gospodar in tako omogoči visoko kakovost bivanja, izvajanje zadolžitev občin ter gospodarski razvoj.

Ideja krajinske politike se jim je sicer zdela zanimiva, vendar so izrazili upravičen zadržek do nje, če bi bila oblikovana zgolj kot niz dodatnih projektno-programskih ukrepov. Ranljivost alpskega prostora je v luči sodobnih izzivov izjemna od demografije do prilaganja na podnebne spremembe. Udeleženci so poudarili, da mora krajinska politika naslavljati raznolikost krajinskih tipov in s tem povezanih ukrepov, predvsem pa mora zagotoviti stabilno okolje za gospodarjenje kmetij z omejitvenimi dejavniki ter dobro obveščenost in vključenost lastnikov in prebivalcev pri sprejemanju odločitev o nadaljnji rabi prostora. Ob vprašanju, kaj svetujejo drugim območjem – so predlagali naj lokalno prebivalstvo kot skupnost načrtuje in upravlja krajino.